

Анна Солодченко,
студентка 4 курсу
факультету філології та соціальних комунікацій
Наук. керівник: **Л. О. Кондакова,**
к. філол. н., доцент (БДПУ)

СВОЄРІДНІСТЬ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ В УКРАЇНІ

Сучасну епоху називають часом інформаційної цивілізації та культури. Інформаційний простір сьогодення характеризується динамізмом, суперечливістю і різноманіттям форм структурування, трансформації та трансляції культурного досвіду. Важлива роль у цих процесах належить літературно-мистецьким періодичним виданням. За словами дослідниці Монич Л. «... літературний журнал продовжує розвиватися. Розширюється його тематичний зміст, з'являються нові особливості формування контенту. Незважаючи на загалом складний період для паперової преси, він знаходить свого читача» [3].

Художніх та інтелектуально насичених україномовних періодичних видань гостро бракує на ринку ЗМІ України, тому дослідження тематичної, типологічної та жанрової специфіки літературно-мистецьких видань є вкрай актуальним аспектом вивчення.

Мета нашого дослідження розглянути своєрідність літературно-мистецького видання «ШО» з боку типології, жанрового різноманіття та тематичних особливостей.

Методи дослідження, які ми використовували під час вивчення такі: описовий, порівняльний, методичного аналізу та типології.

Літературно-мистецькі журнали формують естетичні смаки своєї аудиторії, а також показують стан розвитку сучасної літератури та мистецтва. Дослідниця Іванова О. подає таке визначення літературного журналу: «Літературно-мистецьке журнальне видання – це спеціалізований ЗМК, який конструє образ літератури як соціокультурної реальності; транслює його аудиторії, спілкуючись з якою навіює їй цей образ, формуючи цим і аудиторію; встановлює контакт між літературою та соціумом в аспекті координації запитів та очікувань споживачів і пропозицій виробників; надає слово творцям літератури, проте також лише на умовах селекції, реалізуючи у своїй комунікаційній діяльності уявлення культури про соціокультурний ціннісно-функціональний статус мистецтва слова» [2; 256].

Інформація в літературному журналі може бути:

– за ступенем опрацювання: первинною (художні твори, інформаційні статті, інтерв'ю); вторинною (огляди, рецензії, анотації, відгуки);

– за мовною ознакою: оригінали творів; переклади.

За змістовим наповненням літературно-художні журнали мають наступну будову:

– художня література: проза, поезія, драма, гумор, фантастика;

– публіцистика: есеїстика, спогади (спогади – це не лише мемуарна

література у звичному вигляді, а й короткі історії літераторів про події минулого, пов'язані з колегами; вони не мають відображати тло епохи, їхнє призначення – розповісти про ситуацію чи розкрити характер і стосунки відомих письменників, діячів мистецтва);

– критика: рецензії, анотації, огляди літератури, відгуки на книгу;

– інформаційні матеріали: інтерв'ю, повідомлення про події у книжковому світі (фестивалі, ярмарки, форуми, зустрічі з письменниками, репрезентації), статті про письменників.

Формування специфічних рис літературно-мистецьких видань сучасної України в історичній перспективі пов'язується з розвитком «товстого» журналу, кожен випуск якого – формально-смілова цілісність, що характеризується специфічними ознаками: текстова багатокомпонентність, різнобарвність мовного вираження та свобода думок і позицій, які з'являються в межах одного комунікаційного простору з орієнтацією на програмність спілкування.

Популярний літературно-мистецький журнал «ШО» видається з 2005 року у м. Києві і має двомовний (російсько-український) контент.

Переважно матеріали журналу «ШО» укладаються у три постійні рубрики «Шо читать», «Шо смотреть», «Шо слухать», крім того кожен номер має свою провідну тему, наприклад у номері №9-10(131-132) 2016 року [5] провідна тема «Вбий в собі страх», у номері №9-10(143-144) 2017 року [1] – «Театр епохи Фейсбука», у номері №3-5(137-139) 2017 року [4] – «Простий».

Рубрика «Шо смотреть», зазвичай, розказує читачу про цікавих особистостей кіномистецтва, художників, політиків, критиків та вчених. Також у цій рубриці зустрічаються фоторепортажі з різних арт-об'єктів та виставок. Слід зауважити, що інтерв'ю – основний жанр цієї рубрики.

Рубрика «Шо читать» наповнена рецензіями, оглядами на новинки, а також уривками оповідань українських письменників чи памфлетами. У цьому розділі також часто можна зустріти критичні статті про стан української культури та літератури.

Рубрика «Шо слухать» є непостійною, вона репрезентує журналістські матеріали про музичні новинки України та світу. Також, подає критичні огляди на альбоми українських музикантів, не так часто можна зустріти інтерв'ю з музичними гуртами та музикантами.

Таким чином, український журнал літературно-мистецького спрямування «ШО» є жанрово різноманітним, тематично наповненим та повністю відповідає заявленим характеристикам літературного журналу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильєв С. Театр епохи Фейсбука/ Сергей Васильев // Журнал «ШО». – 2017. – №9-10(143-144). – С. 14-18.

2. Іванова О. Літературно-мистецька періодика в соціальнокомунікаційному просторі України початку ХХІ століття : дис. ... д-ра наук із соціальних комунікацій / Іванова О. ; Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2010. – 462 с.

3. Монич Л. М. Особливості жанрового контенту сучасних літературно-художніх журналів України [Електронний ресурс] / Л. М.

Монич – Режим доступу до ресурсу: http://www-philology.univer.kharkov.ua/nauka/e_books/visnyk_1027/content/monych.pdf.

4. Підгора-Гвяздовський Я. Простий/. Ярослав Підгора-Гвяздовський // Журнал «ШО». – 2017. – №3-5(137-139) – С. 26-34.

5. Пятецкая Ю. Вбий в собі страх (Ее утешают, а шарик летит)/ Юлия Пятецкая // Журнал «ШО». – 2016. – №9-10(131-132) – С. 34-36.